

10. EEN 'EETBARE' GEVEL: DE DRUIVELAAR

Gevelgroen is een mooi alternatief als er geen plaats is voor bomen en struiken. Muren zijn er meestal in overvloed in de stad. Mogelijkheden te over dus om muren en constructies op te vrolijken met klimplanten. Zo brengt u meteen ook verkoeling in de 's zomers hete, stenen omgeving. Op de grond hebt u niet veel plaats nodig: licht gewoon één of meerdere tegels uit de bestrating. Vraag vóór u hieraan begint wel toelating van de gemeente.

Er zijn tegenwoordig verschillende pitloze druivenrassen: dit zijn de ideale druiven om rozijnen van te maken. Ongeveer 4 jaar nadat u een druivelaar hebt aangeplant, kunt u uw eerste druiven oogsten.

1.1. WAT HEBT U ÉCHT NODIG

- **Zon:** zet de druivelaar op een beschutte plek die goed opwarmt, bij voorkeur tegen een muur die naar het zuiden gericht is.
- **Een steun:** zorg voor een verticale klimhulp. Meestal volstaat het om draden te spannen tot op 2 meter hoogte. Indien u een muur of pergola wilt laten begroeien, kunt u ook hoger gaan.
- **Horizontale draden:** span ook horizontale draden tegen de muur, de eerste op 60 à 70 cm hoogte, en vervolgens om de 30 cm.

U kunt de klimhulp maken met oogvijzen en metaaldraad. Kies voor geplastificeerde draad: die wordt niet te heet onder de zon.

1.2. DE GROND

Druivenplanten houden van een goed verluchte bodem die in het voorjaar snel opwarmt. De grond moet goed waterdoorlatend zijn, maar toch voldoende vocht kunnen vasthouden. Een permanent hoge waterstand is zeer ongunstig. Zwarte grond kunt u verluchten door hem te mengen met bijvoorbeeld lavakorrels, puin of mosselschelpen.

Een druivenplant in volle grond, tegen een tuinmuur

- Bewerk de bodem in het najaar tot op 40 cm diepte. Meng er compost onder.
- Plant de druivelaar in de lente. U kunt een druivelaar kopen met blote wortels of een containerplant (met aardkluit). Een containerplant is duurder dan een plant met blote wortels. Een containerplant kunt u in principe het hele jaar door planten, maar de lente is het meest geschikt voor dit type plant.
- Maak een ruim plantgat dat minstens twee keer zo groot is als de wortelkluit. Net als bomen en struiken hebben klimplanten voldoende leefruimte nodig, zowel boven als onder de grond. Vul het plantgat met grond en compost.
- Plant de druivelaar op 20 cm van de muur. Zet de kluit wat schuin, zodat het bamboestokje dat meestal wordt meegeleverd net tegen de muur rust. Dat stokje haalt u weg zodra de klimplant langs de voorziene klimhulp begint te groeien.
- Geef de jonge druivelaar regelmatig water: dit zorgt ervoor dat hij stevig kan inwortelen.
- Aan de voet van de klimplant kunt u lavendel, salie of tijm planten.

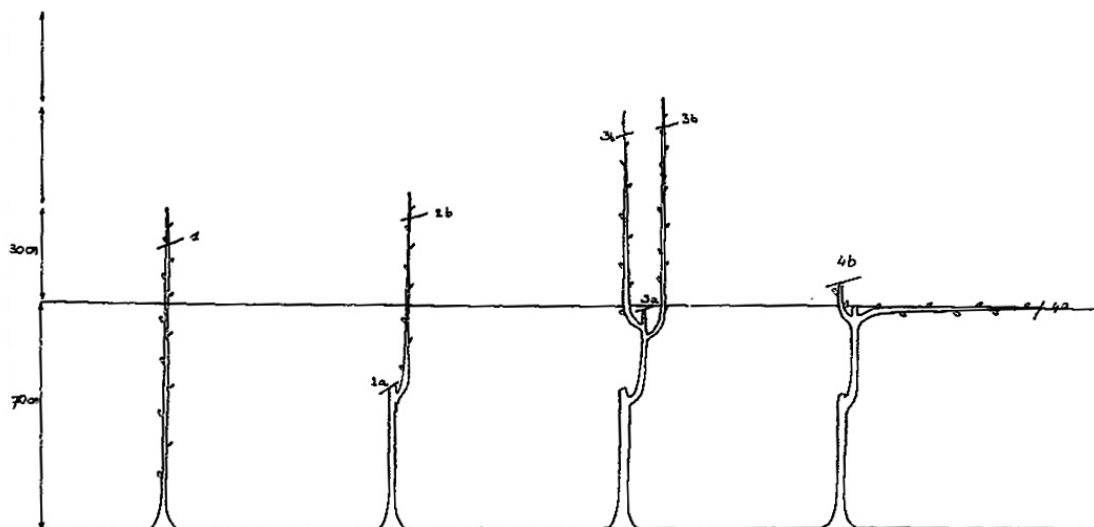
Een druivelaar op het voetpad

- Haal minstens twee stoeptegels weg. Verwijder indien nodig ook losse stenen die in de grond zitten.
- Vermeng compost met de grond en plant uw druivelaar.
- Zet de kluit wat schuin zodat het bamboestokje tegen de muur rust. Haal het stokje weg zodra de klimplant langs de voorziene klimhulp begint te groeien.
- Geef de jonge druivelaar regelmatig water: dit zorgt ervoor dat hij stevig kan inwortelen.
- Aan de voet van de druivelaar kunt u lavendel, salie of tijm planten.

1.3. TEELTTECHNIEK

Vormsnoei

- **In het jaar waarin u de druivelaar plant**, kiest u de sterkste scheut uit. Die leidt u langs een stok omhoog.
- Knip de andere scheuten weg zodra ze 20 cm lang zijn.
- **Eind augustus** snoeit u de top in (fig. 1.1). Verwijder de waterloten of dieven die ontspruiten aan een hoofdtak (zie figuur 3.3, onderaan) en de hechtranken (zie figuur 3.2, onderaan).
- **In april van het eerste jaar** snoeit u de scheut in tot op 40 cm (1.2a). Uit het bovenste oog groeit de verlengscheut. Snoei de andere scheuten weg. Knijp de dieven af en haal alle hechtranken weg.
- **Eind augustus** snoeit u de top van de druivelaar in (1.2b).
- **In april van het tweede jaar** snoeit u de scheut in tot op 60 cm (1.3a). De scheuten uit de twee bovenste knoppen laat u staan. Andere scheuten snoeit u weg.
- **Eind augustus** snoeit u de toppen in (1.3b).
- **In februari van het derde jaar** snoeit u de kortste van de twee scheuten in tot op twee ogen (1.4b). De scheut die u hebt behouden, zal de verlenging van de druivelaar vormen. Leid deze scheut horizontaal langs de eerste draad (1.4a) en snoei hem in tot op 6 of 7 ogen.
- **De volgende jaren**, telkens in april, snoeit u de scheuten die omhoog groeien terug tot op 2 ogen. De bovenste scheut laat u staan: deze zal de verlenging vormen. Haal de andere scheuten weg. Ga zo voort tot u aan de volgende draad komt. Ga dan te werk zoals beschreven in punt 4a en punt 4b.

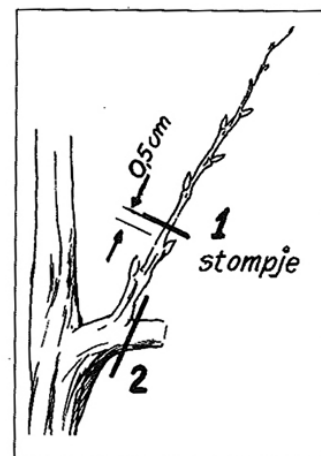

1. Vormsnoei bij druiven

Wintersnoei

Voer de wintersnoei bij voorkeur uit tussen december en februari, wanneer het niet vriest!

- Snoei de vruchttakken in tot twee ogen, op 5 mm boven het tweede oog (18.1). Met dit stompje voorkomt u dat het bovenste oog indroogt.
- De stompjes van vorig jaar kunt u nu wegsnoeien (2.2).

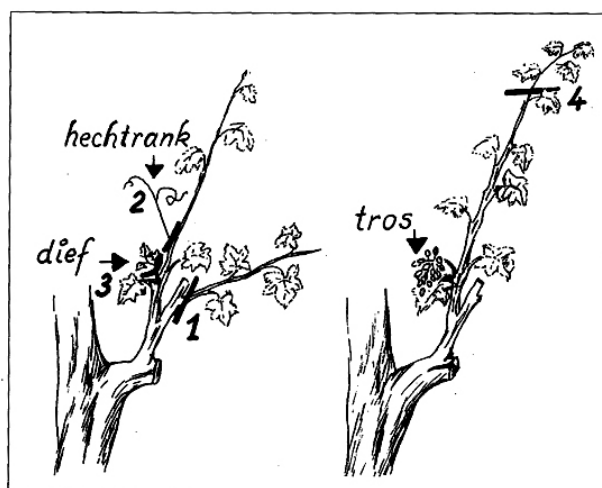
2. Wintersnoei bij druiven

Zomersnoei

In de winter hebt u de vruchttakken ingesnoeid tot op 2 ogen. Dat betekent dat u nu 2 uitgegroeide scheuten hebt.

- Wacht tot deze twee nieuwe scheuten 15 cm lang zijn, en snoei dan de zwakste scheut weg (3.1).
- Maak de overgebleven scheut met een stukje touw aan de steundraden vast.
- Neem vervolgens de hechtranken (3.2) en de dieven (3.3) weg.

Dieven moet u om de twee weken weghalen, opdat de plant voldoende zonlicht zou vangen en goed kan opdrogen na een regenbui. Dit is belangrijk om schimmels te voorkomen.

3. Zomersnoei en oogstsnoei bij druiven

Oogstsnoei

- Ongeveer twee weken voor de oogst knijpt u de vruchtscheuten in tot op 6 of 7 bladeren boven de tros (3.4).
- Neem ook de bladeren rond de trossen weg. Zo krijgt u zoetere druiven.

Trosdunning

Als u te veel trossen laat hangen, krijgt u kleinere, zuurdere druiven. Laat per vruchttak de mooiste tros hangen en haal de andere weg, tot u 4 à 5 trossen per m² onderhoudt.

Water geven

Een plant in de stoep moet u de eerste twee seizoenen goed in het oog houden: geef water indien nodig, zoals u bij een potplant zou doen. Daarna zou de plant voldoende wortels moeten hebben ontwikkeld om zelf water uit de grond te halen.

Bemesting

De eerste drie jaar geeft u de plant in het voorjaar ongeveer 8 kg compost en 100 g kalk. In de tuin doet u dat in één keer, in een straal van 1,6 meter rond de plant. Als uw plant in de stoep staat, verdeelt u de bemesting over drie beurten, dus elke lentemaand een beetje.

Oogst en bewaring

Afhankelijk van het ras dat u kiest, rijpen de druiven ergens tussen eind augustus en eind oktober. Een diepblauwe kleur bij blauwe druiven en transparantie bij witte en roze druiven geven de oogstrijpheid aan.

Om de druiven een iets langere bewaarduur te geven, kunt u in plaats van enkel het steeltje aan de tros te laten ook een deel van de vruchttak mee oogsten. Hang de tros onmiddellijk na de oogst op in een donkere, koele ruimte (bv. in de kelder).

Druiven kunnen eventueel ook gedroogd worden. Vooral de pitloze rassen zijn hiervoor geschikt.

De rassen

Er zijn veel verschillende druivenrassen, zo veel dat wij ze niet allemaal kunnen bespreken. In onderstaande tabel vindt u de belangrijkste rassen en hun belangrijkste kenmerken.

RAS	OOGST	ANDERE KENMERKEN
Blauwe druiven		
Noir Hâtif de Marseille	half september	Zeer smakelijk, vruchtbaar, oogstzeker
Sovereign Coronation	half september	Pitloos, sterke groeier, productief
Glenora	half september	Pitloos, sterke groeier
Witte druiven		
Witte Vanderlaan	half september	Witte druiven voor buitenteelt, zeer productief
Chasselas de Fontainebleau	half september	Zoet, zowel buiten als in serre goed te kweken
Himrod	eind augustus	Pitloos, lichte muskaatsmaak, sterke groeier
Perle de Csaba	half augustus	Lichte muskaatsmaak, goed bemesten is nodig
Roze druiven		
Siegerrebe	half augustus tot eind augustus	Muskaatsmaak, druiven kunnen lang aan plant blijven hangen
Reliance	half september	Pitloos, fruitige smaak

